

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

BUŃCZUCZNY

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

W drugiej połowie XVII w., wśród oddziałów kozaków (małą literą, bo chodzi o kozaków w znaczeniu żołnierzy) Bohdana Chmielnickiego, składających głównie z Kozaków (wielką literą, bo tu w znaczeniu 'członek dawnej wspólnoty etnicznej'), oznaką władzy był BUNCZUK (tak pierwotnie wymawiany i zapisywany – przez n, a nie przez ñ). BUNCZUK, a z czasem BUŃCZUK, był to symbol władzy atamana kozackiego, mający postać piki z doczepionym u samej góry pękiem włosów z końskiego ogona.

Taki BUNCZYK / BUŃCZUK nosił – krocząc dumnie przed atamanem – chorągwy kozackie od owego insygnium i piastowanej funkcji zwany BUŃCZYCZNYM. Znaczenie przeniosło się następnie ogólnie na dowódcę, mającego prawo używania BUŃCZUKA jako symbolu swojej władzy. Dopiero później – najpierw przenośnie, z czasem już w znaczeniu podstawowym – zaczęto stosować słowo BUŃCZUCZNY jako określenie kogoś, kto zachowywał się jak ataman kozacki: dumnie, z werwą, ale i ze zbytnią pewnością siebie, a więc również czupurnie, a niekiedy nawet arogancko. I takie znaczenie ma przymiotnik BUŃCZUCZNY do dziś.